

Activiteit 30 : Energiesnoeiers – Wervik

Algemene context van het OCMW:

Gewest: Vlaanderen

Medewerkers voor “energie”: De sociale dienst vangt de personen op met energiebetalingsproblemen. Er is iemand aangesteld voor de opvolging van het LAC.

Financiële middelen voor de “energiepreventie”: Voor het LAC is er iemand aangesteld vanuit de sociale dienst.

Belangrijkste preventieve activiteit:

- *Eigen initiatief OCMW:* Opvang Sociale Dienst
- *Samenwerking met andere diensten:* Energiesnoeiers

Methode voor de preventieve activiteiten: Alle inwoners van Wervik kunnen terecht op de Sociale Dienst van het OCMW voor het invullen van allerhande documenten (studietoelage, kinderbijslag, aanvraag huisvestingspremies...). Ook kan men terecht op de Sociale Dienst voor de oplading van uw budgetmeter en de Lokale Adviescommissie voor Gas, Elektriciteit en Water. Het onthaal behandelt ook de aanvragen voor verwarmingstoelage van het Sociaal Stookoliefonds. Het OCMW verstrekt de adressen voor de energiesnoeiers.

Geplande activiteiten: Er worden geen andere activiteiten of projecten gepland.

Beschrijving van het project:

De Energiesnoeiers zijn koordgeschoolde langdurig werkzoekenden die in een sociaal economie bedrijf opgeleid en begeleid worden om eenvoudige energiebesparende ingrepen uit te voeren. Het project bestaat uit “Energiescans” en een “Uitgebreid pakket eenvoudige ingrepen”. In sommige gevallen worden ook eenvoudige grotere ingrepen uitgevoerd zoals het isoleren van zolder of hellend dak. Het initiatief wordt gecoördineerd met « Komosie », koepel van milieuondernemers in de sociale economie. Voor het realiseren van het project Energiesnoeiers hebben Komosie en de Energiesnoeiersbedrijven samenwerkingsverbanden gesmeed op verschillende beleidsniveaus en beleidsdomeinen.

Gebruikte methode voor het project:

- Energiescans

Tijdens zo’n bezoek gaat de energiescanner aan de hand van een uitgebreide controlelijst na hoe en waar de bewoners energie en water kunnen besparen en geeft hij praktische tips. Een energiescan is geen energieaudit, omdat het over eenvoudige praktische controlepunten gaat.

- Uitgebreid pakket eenvoudige ingrepen

Het gaat hier om een pakket van een 20-tal kleine energie- en waterbesparende ingrepen, die reguliere aannemers niet aanbieden, en waarbij de klant energie bespaart vanaf de 1e dag. Klanten krijgen ook eenvoudige energietips (fiches).

- Eenvoudige grotere ingrepen: isoleren van zolder of hellend dak

Activiteit 30 : Energiesnoeiers – Wervik

De energiesnoeiers krijgen hiervoor een degelijke opleiding van Komosie in samenwerking met de VDAB. Er is ook samenwerking met de bouwsector.

Detailvragen:

Doelpubliek: Maatschappelijk kwetsbare doelgroep.

Financiering en/of menselijke middelen:

- In juni 2009 zijn er een 130-tal energiesnoeiers actief. Tegen eind 2009 zullen er een 200-tal zijn.
- De coördinatie van dit project over heel Vlaanderen wordt uitgevoerd door 2 voltijdse medewerker bij de VZW Komosie.
- Het financieringsmechanisme is een klaverbladsysteem. Verschillende financieringsbronnen worden samengebracht zoals:
  - Vlaamse Overheid, Sociale Economie
  - Provincie
  - Gemeenten en OCMW's

Aantal betrokken gezinnen/personen: Vandaag ondersteunt de koepel een dertigtal organisaties, actief in de sociale economie.

Anno september 2008 waren 80 Energiesnoeiers aan de slag in 22 energiesnoeiersbedrijven. Zij voerden 24.400 scans uit in 106 Vlaamse gemeenten. Eind 2009 zullen een 200-tal Energiesnoeiers worden opgeleid en tewerkgesteld.

Vanuit de Vlaamse beleidsdomeinen sociale economie en energie werden aan dit project kansen geboden. Op het terrein wordt er samengewerkt met meer dan de helft van alle lokale gemeenten en OCMW's in Vlaanderen. Ook talrijke andere partners zoals de distributienetbeheerders, maar ook de confederatie Bouw en de Bouwunie, verleenden hun positieve medewerking aan dit project.

Type actie: Deze personen voeren energiescans of kleine energiebesparende maatregelen uit of isoleren zoldervloeren of hellende daken. Ze voeren deze activiteiten bij voorkeur uit bij een maatschappelijk kwetsbare doelgroep.

Het initiatief combineert verschillende activiteitstypes zoals opleiding, sensibilisering, woonverbetering en dienstverlening.

Specificiteit van het project: Een 100-tal gemeenten participeren in de energiesnoeiersactie. Vele OCMW's werken met deze actie mee voor de selectie, aanbreng van het doelpubliek. Een voorbeeld van OCMW dat rechtstreeks meewerkt met de energiesnoeiers is het OCMW van Wervik via de BND-Kortrijk (via sociaal energiefonds).

Sterkten van het project:

- De Energiesnoeiers staan op het kruispunt van 4 beleidsdomeinen:
  - milieu- en energiebeleid
  - tewerkstellingsbeleid

Activiteit 30 : Energiesnoeiers – Wervik

- sociaal beleid (kansarmoedebestrijding)
- woonbeleid
- Het zijn gecoördineerde activiteiten van opleiding, ter beschikking stellen van werkmethode en inbedding in de sociale economiesectoren.
- De methode wordt in vele gemeenten met succes toegepast en breidt zich uit over heel Vlaanderen.

Zwakten van het project :

- Om op grote schaal te werken moet er meer geld op tafel komen. Steeds zijn er 100000-en woningen die slecht geïsoleerd zijn.
- Momenteel zijn er over heel Vlaanderen enkel een dertigtal energiesnoeibedrijven actief, wat te weinig is.

Reproduceerbaarheid : Energiesnoeibedrijven worden over heel Vlaanderen opgezet. De energiesnoeiers die nu actief zijn met kleinere ingrepen, worden uitgebreid met een ploeg die specifiek isolatieplaatsing zal uitvoeren. Deze activiteit is opgestart tijdens het jaar 2009 (opleiding eind 2008).

Opmerking: Het project startte in 2007 en wil in de groeiende energiesector tewerkstellingskansen creëren voor personen die moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

- In de toekomst wil Komosie voor de grotere ingrepen nauwer met de bouwsector gaan samenwerken, bv. door het clusteren van isolatieactiviteiten van reguliere aannemers in een SE-bedrijf.
- Er werd een evaluatie gehouden bij de klanten van de energiesnoeiactie die aantoonde dat men over de energiescan zeer tevreden was. Over de kleinere energiebesparende ingrepen werd een lagere satisfactie vastgesteld.
- De continuïteit van de ploeg energiesnoeiers moet worden bewaakt. Dit vraagt lokale en regionale samenwerking en aandacht voor lange termijnplanning. Lokale besturen hebben een voorbeeldfunctie en kunnen de nodige werkzaamheden laten uitvoeren in de eigen gebouwen.
- De energiesnoeiers dienen een erkende onderneming in de sociale economie zijn.
- Belangrijk dat de sensibiliseringstaak door de lokale besturen wordt opgenomen. De primaire taak van de energiesnoeiers is geen sensibilisering. Deze taak wordt nogal aan de energiesnoeiers overgelaten.
- Duidelijke afspraken maken rond de werking van de regionale ploeg energiesnoeiers.
- Goede verhouding en afstemming met de bestaande klusjesdiensten. Een klusjesman en energiesnoeier kunnen niet dezelfde persoon zijn. Er wordt een contingent toegewezen voor de uitvoering van de e-scans e.a. taken in het kader van de energiesnoeiers.
- Zeer goede Gewestelijke, provinciale ondersteuning van het project. Zeer goede aanvaarding bij de Vlaamse gemeenten en de OCMW's.

Activiteit 30 : Energiesnoeiers – Wervik

Conclusie:

- Door de concrete energiemaatregelen wordt de energiefactuur minder. Het exacte effect van de energiebesparing door deze activiteit is moeilijk in te schatten. Een theoretische schatting werd weliswaar gemaakt.
- Doordat het doelpubliek van hun energieverbruik wordt bewust gemaakt is er ook een extra-effect op langere termijn op het energieverbruik.
- Een goed gecoördineerd, omvangrijk en ambitieus project dat aansluit bij de behoefte. Zeer goede communicatie en aanvaarding bij de Vlaamse gemeenten en de OCMW's. De gebruikte methode kent weliswaar zijn beperking voor het uitvoering van reële energiebesparende maatregelen bij de gezinnen. Meer gespecialiseerde opleiding is er voor nodig. Moet worden gecombineerd met een informatie preventieve activiteiten.